

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-612995-IV/09/JL

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 28 września 2009 r.

Pan
Cezary Grabarczyk
Minister Infrastruktury

Krzysztof Baniś *Minister*

Na tle jednej ze skarg przesłanych w ostatnim czasie do Rzecznika Praw Obywatelskich wyłonił się problem dotyczący ujawniania w rejestrze prowadzonym przez Ministra Infrastruktury osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku, które posiadają uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej, konstrukcyjno-budowlanej lub instalacyjnej.

Pragnę zauważyć, że z treści art. 5 ust. 14 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz.U. 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.) wynika, iż minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej prowadzi rejestr osób, które złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin, o którym mowa w ust. 8 pkt 4. Za równorzędne z odbyciem szkolenia oraz złożeniem z wynikiem pozytywnym przedmiotowego egzaminu uznaje się nadto ukończenie, nie mniej niż rocznych, studiów podyplomowych na kierunkach: architektura, budownictwo, inżyniera środowiska, energetyka lub pokrewne w zakresie audytu energetycznego na potrzeby termomodernizacji oraz oceny energetycznej budynków (art. 5 ust. 11 ustawy).

Reasumując, wpisowi do wskazanego wyżej rejestru, podlegają wyłącznie osoby, które odbyły szkolenie oraz złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin, o którym mowa w art. 8 ust. 4 ustawy, jak również podmioty legitymujące się ukończeniem określonych w ustawie studiów podyplomowych.

Zastrzeżenia Rzecznika Praw Obywatelskich wzbudził fakt, iż podmioty, które uzyskały uprawnienia do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku z mocy ustawy, a więc na podstawie posiadanych uprawnień budowlanych do projektowania w ustalonych przez ustawodawcę specjalnościach, nie podlegają - stosownie do art. 5 ust. 14 ustawy - wpisowi do właściwego rejestru.

Należy podkreślić, że ujawnianie w przedmiotowym rejestrze danych osób uprawnionych do sporządzania certyfikatów energetycznych ma charakter informacyjny, tj. umożliwiający zainteresowanej osobie sprawdzenie posiadanych przez uprawniony podmiot kwalifikacji. W sytuacji, gdy osoby legitymowane *ex lege* do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku nie podlegają wpisowi do odpowiedniego rejestru, nie istnieje możliwość potwierdzenia posiadanych przez te osoby uprawnień.

Pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na okoliczność, iż zawód audytora energetycznego stanowi zawód reglamentowany. Jak wynika bowiem z treści art. 5 ust. 8 ustawy, świadectwo charakterystyki energetycznej budynku może sporządzać wyłącznie osoba, która spełnia precyzyjnie wyliczone w ustawie warunki. Skoro zatem ustawodawca w pewnym stopniu limituje dostęp do zawodu, to logiczną konsekwencją takiego stanu rzeczy jest możliwość weryfikacji nadawanych uprawnień poprzez ujawnienie kwalifikacji danej osoby w odpowiednim rejestrze. Na gruncie ustawy Prawo budowlane powyższy warunek jest spełniony jedynie w części, bowiem tylko w odniesieniu do kategorii podmiotów, które uzyskały uprawnienia w trybie odbycia szkolenia oraz złożenia odpowiedniego egzaminu, bądź na podstawie ukończenia określonych studiów podyplomowych. Tym samym należy stwierdzić, iż kontrola uprawnień posiadanych przez osoby legitymowane z mocy ustawy do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku jest w świetle art. 5 ust. 14 ustawy uniemożliwiona.

Zaistniała sytuacja powoduje, że potencjalni inwestorzy budynków, dla których winna być ustalona ich charakterystyka energetyczna funkcjonują w stanie niepewności, czy sporządzone przez podmioty uprawnione z mocy ustawy świadectwo charakterystyki energetycznej będzie służyło celom zakreślonym w ustawie Prawo budowlane.

Nadto wymaga podkreślenia, iż zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, konstytucyjna zasada równości nakazuje jednakowe traktowanie podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną (relewantną) powinny być traktowane równo, tj. bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących. Zasada równości zakłada jednocześnie odmienne traktowanie tych podmiotów prawa, które nie posiadają wspólnej cechy istotnej.

Jeżeli prawodawca różnicuje podmioty podobne, ocena konstytucyjności danej regulacji prawnej wymaga rozważenia, czy mieści się ona w granicach wyznaczonych przez Konstytucję. Jest ona dopuszczalna, jeśli wprowadzone przez prawodawcę różnicowania są racjonalnie uzasadnione, a więc mają związek z celem i treścią przepisów, w których zawarta jest kontrolowana

norma. Waga interesu, któremu ma służyć różnicowanie podmiotów podobnych, powinna ponadto pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone. Kryterium różnicowania powinno znaleźć podstawę w wartościach, zasadach lub normach konstytucyjnych (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 lutego 2002 r., sygn. SK 29/01).

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich różnicowanie audytorów energetycznych, ze względu na sposób zdobycia uprawnień, które przejawia się w braku możliwości ujawnienia we właściwym rejestrze danych podmiotów legitymowanych z mocy ustawy do sporządzania certyfikatów energetycznych nie znajduje racjonalnego uzasadnienia. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż osoby, które spełniają warunki konieczne do nadania uprawnień w zakresie sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej, tj. kryteria zawarte w art. 5 ust. 8 i nast. ustawy, są w świetle prawa równe. W związku tym, należy stwierdzić, że wykluczenie podmiotów uprawnionych *ex lege* do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku z obowiązku ujawnienia danych tych osób we właściwym rejestrze czyni przedmiotową regulację nieracjonalną.

Wobec powyższego Rzecznik Praw Obywatelskich, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz.U. 2001 r. Nr 14, poz. 147), uprzejmie wnosi o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do uregulowania sytuacji prawnej podmiotów legitymowanych na mocy ustawy do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku w zakresie ujawnienia ich danych w rejestrze prowadzonym przez Ministra Infrastruktury.

Z poręczaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich